

her, ligesom Tilfældet var overfor Bankkrisen forrige Aar, og det viste sig, at de 5 Bankers Direktioner stillede sig saa velvilligt overfor dette Spørgsmaal, at de tilbød at laane hver 1 Mill. Kr. til Sparekassens Genrejsning paa de Betingelser, at et saadant Laan var uopsigeligt i 10 Aar og kun skulde forrentes med 3 pCt. Folketinget har imidlertid ikke ment, at man skulde modtage dette Tilbud, og her har jeg stillet mig frit, og min Stilling vil afhænge af, hvorledes Stemningen er her i dette Ting. Hvis dette Ting er enigt med Folketinget og mig om at genrejse Sparekassen, ser jeg ikke nogen Grund til ikke at modtage et saadant Tilbud fra Bankernes Side. Vel kan det være mere bekvemt, og vel kan det være nemmere, at Sparekassen alene har Statskassen at holde sig til, men paa den anden Side forekommer det mig, at Bankerne have tilkendegivet, at de betragte den Ulykke, der rammer den sjællandske Befolkning, som en Ulykke, der har Følger for Næringslivet i det hele taget. Det er nemlig ikke blot Bønderne, der rammes ved Den sjællandske Bondestands Sparekasses Fallit og Ruin, men det vil ogsaa vise sig, at det vil kendes paa Købstæderne. Det er jo klart, at dersom Tusinder af sjællandske Bønder blive forarmede ved Sparekassens Ruin, vil det ogsaa mærkes paa Forretningslivets og paa Handelens Omraade. Derfor finder jeg det i og for sig ganske naturligt, at Bankerne her have vist deres Beredvillighed til at imødekomme Regeringens Ønske om at staa Last og Brast med Statskassen i Bestræbelserne for at genrejse Den sjællandske Bondestands Sparekasse.

Men det er jo desværre et stort Underskud, der er til Stede i Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Ved den egentlige kritiske Opgørelse viste det sig, at Underskuddet var ca. 15 Mill. Kr., og ved det Tab, der foraarsages derved, at Sparekassens store Gæld og Underskud skulle forrentes, er Tabet og Underskuddet ca. 15,100,000 Kr.

For at genrejse Sparekassen og gøre den solvent maa der da gøres to Ting: der maa ydes et Bidrag fra Statens Side, og der maa bæres et betydeligt Tab af Sparerne. Jeg har da foreslaaet, at Sparerne skulde afskrive 25 pCt. af deres Tilgodehavende, og det vil sige et Beløb af 9,024,000 Kr. Tilbage er da ca. 6 Mill. Kr., der skulle dækkes, og denne Dækning foreslaar jeg — og det har Folketinget

givet sin Tilslutning til — skal ske paa den Maade, at Staten giver et Tilskud af 4 Mill. Kr. Af Eksportforeningen venter man et Bidrag af 1 Mill. Kr., og paa Vilkaar af, at Eksportforeningen udreder denne ene Million, er det da Meningen, at der skal slutes en Overenskomst eller et Forlig mellem de to Institutioner. Dersom et saadant Forlig ikke indgaas, er der jo ikke aabnet Mulighed for, at Sparekassen kan genrejses. Saa ere jo alle Muligheder aabnede for Processer mellem de to Institutioner, og det er klart, at man ikke kan gøre Sparekassen solvent, naar der er Udsigt til en Række Processer, hvis Udfald ingen kan forudse; men Eksportforeningens juridiske Konsulent har sagt mig, at han føler sig overbevist om, at der kan indgaas et Forlig paa Vilkaar af, at Eksportforeningen indbetaler 1 Mill. Kr. til Den sjællandske Bondestands Sparekasse. De gamle Garanter i Sparekassen skyldte 1,800,000 Kr. Da jeg opgjorde Balancen og Forholdet med Hensyn til denne Post, vilde jeg selvfølgelig staa paa den sikre Side, og derfor turde jeg ikke paaregne, at der vilde indgaa mere end 1,200,000 Kr. af Garantikapitalen. Men dette Forhold er nu nærmere blevet undersøgt gennem Sparekassens midlertidige Bestyrelse — Regeringen har jo et Medlem i denne, der fører Kontrol med, hvad der sker, og deltager i de Undersøgelser, der foregaa —, og efter hvad der nu foreligger oplyst for mig, tør Sparekassens Tillidsmænd sikkert paaregne, at der vil indgaa mindst 1,400,000 Kr. Dernæst er det jo Meningen, at Sparekassen skal have Tilladelse til at forhøje Renten for Udlaan til $4\frac{1}{2}$ pCt. for Laan mod Pant i fast Ejendom, og til 5 pCt. for Kautionslaan.

Med Hensyn til de Laan, der ere indstaaende i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, har man i Folketinget spurgt mig, om jeg troede, der var tilbørlig Pantesikkerhed for Udlaanene, de ca. 27 Mill. Kr., og om jeg mente, Vurderingssummerne stod i passende Forhold til Ejendoms-skyldværdiansættelsen. Jeg har i Paaske-dagene ladet gennemgaa alle Laan, der ere udstedte i Sparekassen i de sidste 12 Aar, og indhentet Oplysninger om, hvorledes hver enkelt Ejendom er skyldsats, og det viser sig, at der intet er at befrygte med Hensyn til Sparekassens Pantesikkerhed, saa meget mindre som der i Ejendoms-skyldværdiansættelsen hverken er medtaget nogen Værdi for Besætning eller for Inventar; det er kun den rene nøgne Ejendom, der er takseret. Det viser sig,